

Πρωτοχρονιάτικα έθιμα στην Κεφαλονιά.

Ένα ταξίδι σε χρόνια περασμένα !

Ας δούμε πως υποδέχονταν οι παλαιότεροι την Πρωτοχρονιά στο Αργοστόλι και στο Ληξούρι!

Στην αγορά, έξω από τα καταστήματα στήνονταν πάγκοι, όπου επάνω είχαν τάβλες με παστέλι και λοταρίες-τόμπολες.

Τα πιο παλιά χρόνια κοντά στο μεσημέρι της παραμονής της Πρωτοχρονιάς χτυπούσαν οι καμπάνες χαρμόсуна και τότες άρχιζαν οι ευχές μεταξύ των ανθρώπων. "Καλή σου αποκοπή, καλός σου χρόνος" και άλλες ευχές. Σύμφωνα με το έθιμο, ο καινούργιος χρόνος έπρεπε να σε βρει χαρούμενο, γελαστό, κεφάλτο και... ζύπνιο.

Πολλοί είχαν προμηθευτεί τριζονάκια και κόρνους, που με αυτά έκαναν θόρυβο για να ξεσηκώσουν τον κόσμο και να υποδεχτεί το νέο έτος χωρίς να κοιμάται.

Το έθιμο με τους θορύβους έρχεται από τα αρχαία Ρωμαϊκά χρόνια, πέρασε στα Βυζαντινά και αργότερα έγινε γνωστό στην Ευρώπη και στον τόπο μας.

Ανήμερα την Πρωτοχρονιά.

Την πρώτη ημέρα του νέου έτους πολλοί πηγαίνουν στην εκκλησιά για να παρακολουθήσουν τη Θεία Λειτουργία της ημέρας, λόγω της εορτής του Αγίου Βασιλείου.

Ο κάθε νοικοκύρης είχε την αγωνία ποιός θα του κάνει ποδαρικό, ποιός θα μπει πρώτος στο σπίτι του για να πάει καλά η χρονιά.

Ο Αλληλοραντισμός.

Σύμφωνα με το έθιμο αυτό, κάποιοι είχαν μικρές ψεκαστήρες, που ήταν γεμάτες με άρωμα. Κάνοντας βόλτα στο Λιθόστρωτο ή στο δρόμο, την ώρα που συναντούσαν πρόσωπο της συμπάθειάς τους πίεζαν το ψεκαστηράκι και του εκτόξευαν άρωμα. Βέβαια γινόταν πίο γοητευτική η ρίψη όταν στόχευαν το αντίθετο φύλλο και μάτια ερωτευμένα.

Το έθιμο έχει αναβιώσει στις μέρες μας στο Αργοστόλι αλλά με περιορισμένη έκταση.

Η Αγιοβασιλίτσα ή βασιλίτσα, το πρωτοχρονιάτικο ψωμί.

Η Αγιοβασιλίτσα είναι το ψωμί που στολίζει το πρωτοχρονιάτικο τραπέζι στην Κεφαλονιά. Έχει πάρει το όνομά της από τη γιορτή της ημέρας. Ο παλαιός τύπος ήταν μια στρογγυλή κουλούρα, την οποία σφράγιζε ένας σταυρός με βυζαντινό τύπο.

Το φαγητό της Πρωτοχρονιάς.

Το φαγητό της πρώτης ημέρας του χρόνου στην Κεφαλονιά ήταν "η Πουτρίδα" Γινόταν με χοιρινό κρέας, με κάβoλε (κουνουπίδι) ή λάχανο, στην κατσαρόλα.

Το ρόδι

Το ρόδι, από τα παλιά χρόνια, θεωρείται το σύμβολο της αφθονίας. Στη Κεφαλονιά, το σπάσιμο του ροδιού γίνεται στο κατώφλι της κυρίας πόρτας του σπιτιού. Αυτός που σπάει το ρόδι λέει την ευχή.

“Όσα σπυριά έχει το ρόδι τόσα καλά να έλθουν στο σπίτι αυτό τούτο το χρόνο”

Η αγριοκρεμμύδα.

Στα παλιότερα χρόνια, την παραμονή των Χριστουγέννων έβγαιναν οι χωρικοί με τα γαϊδουράκια τους και πουλούσαν μωρσίνες, ελατόκλαρα και αγριοκρεμμύδες.

Ήταν απαραίτητος ο στολισμός του σπιτιού με αυτές τις
πρασινάδες για όλη τη διάρκεια του Δωδεκαημέρου.

Η αγριοκρεμμύδα θεωρείται έμβλημα του χρόνου επειδή χωρίς να
ξαναφυτευτεί βγάζει μόνη της φύλλα. Η πρόληψη για τη δύναμη
της αγριοκρεμμύδας έρχεται από την αρχαιότητα.

(<http://eftanhsa.blogspot.gr/>)

Πρωτοχρονιάτικα κάλαντα Κεφαλονιάς

Άγιος Βασίλης έρχεται, Γενάρης ξημερώνει,
ο μήνας που μας έρχεται, το χρόνο φανερώνει.
Τρα λα λα λα λα λα λα λα

Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά κι αρχή του Γεναρίου
Αυριο ξημερωνεται του Αγίου Βασιλείου.
Τρα λα λα λα λα λα λα λα

Την άδεια γυρεύουμε, στο σπίτι σας να μπούμε.
τον άγιο με όργανα, και με φωνές να πούμε.
Τρα λα λα λα λα λα λα λα

Με τρία γράμματα χρυσά γράφεται τα ' όνομά σου
Γερασιμάκη αφέντη μου, καλησπερίσματά σου.
Τρα λα λα λα λα λα λα λα

Εκοίταξα στον ουρανό, και είδα δυο λαμπάδες,
και με το καλωσόρισμα, καλές σας εορτάδες.
Τρα λα λα λα λα λα λα λα

Και πάλι ξανακοίταξα, και είδα δυο στεφάνια,
και με το καληνύχτισμα, καλά σας Θεοφάνεια.
Τρα λα λα λα λα λα λα λα

Σ' αυτό το σπίτι που 'ρθαμε πέτρα να μην ραγίσει
Κι ο νοικοκύρης του σπιτιού χρόνους πολλούς να ζήσει!
Τρα λα λα λα λα λα λα λα ...

Δώστε μας και τον κόκορα δώστε μας και την κότα
Δώστε μας και πεντ' έξι αβγά να πάμε σ' άλλη πόρτα!
Τρα λα λα λα λα λα λα λα ...

Καλή Αποκοπή! Και του χρόνου με υγεία!